XV a/
Rördams.

Box

Rodtwitt, Laurits Aug.

Sörgetale over Matth. 25 Kap. 23 v.,
holden ved sal. Provst
(Christ. Bolle) Rördams jordefærd
den 4de November 1802 i
Ullensvangs Annex Kirke.
Bergen 1803.

75D912812

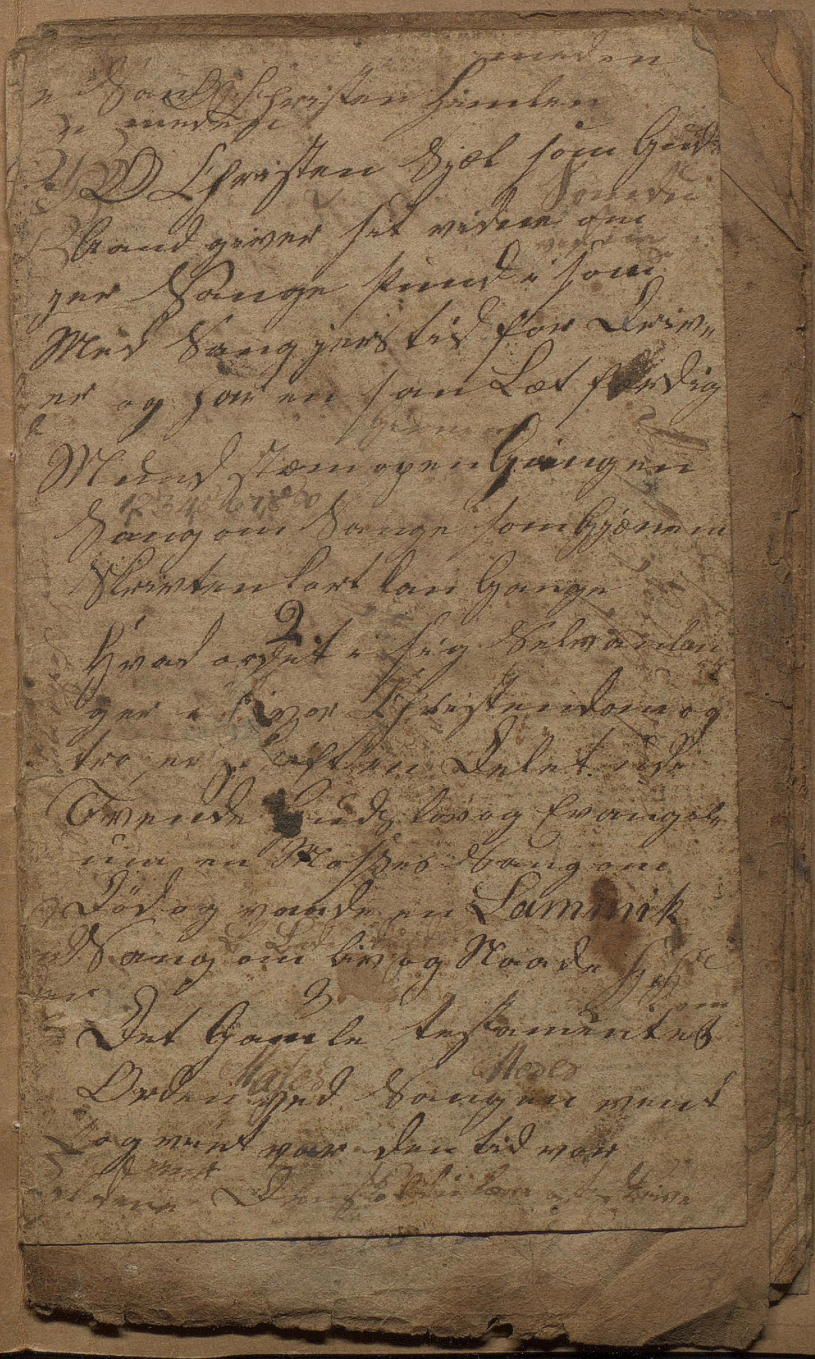

Søndre Dam til Jordan
ved ung mand Hans Langhuus
Jord nu Moses Hans mon
mørkt mands Maria Hans
Maas Lysthat tandre

4.

Hvis mon Skon alle Mænd
Søn Moses Lon og Lamek
Jorn Søn og Jaa Jordan
at Hus Lands i Grimmelan
Søn Engle Hans Lon Gud
Jaa Jongnus Dalbog Solen i
Hans og andagt Hyp Dat Grand

5.

Jon Jonsta Hans i Stein
Jønnes mon Lønnes og
Hvorfor Jon Langhorgt Lem
Lysthat mon mand og Hvor
Stod i Skønnes Hans Jaa Gud
i Hans og at Grand Jord Hog
Stolen Jat Solles Jon Jo Mand

Text.

Math. 25 Kap. 23 v.

Vel, du gode og tro Tiener! du har været tro over Lidet, jeg vil sætte dig over Meget, gaae ind og tag Deel i din Herres Glæde.

Tanken om den forestaaende Evighed bør unægtelig, mine Tilhørere! være den vigtigste for os paa vor Vandring gjennem Livet; thi dette vort jordiske Liv er en Skole — en Opdragelses Anstalt, hvori GUd vil danne og forberede os til at blive værdige og lykkelige Borgere af Aandernes salige Samfund hisset, og vor Lykkelighed paa hin Side Graven vil unægtelig eene og alleene beroe paa vor her i Livet førte Vandel; thi JEsu Religion lærer os tydelig, at vort tilkommende Liv er en uafbrudt Fortsættelse af det nærværende; hvad et Menne-

134572

ske saaer, det skal han ogsaa høste, siger derfor Paulus; hvor vigtigt altsaa, at vi i alle vore Tanker og Handlinger tage Hensyn til den forestaaende Evighed, og aldrig tabe det Maal af Sigte, som vinker ad os paa hin Side af Graven; vi ere jo udødelige, og skabte til uophørlig Fremgang i Fuldkommenhed; vi kunde, naar vi kun selv vilde, alt meere og meere nærme os til Fuldkommenhedens store Maal, og altsaa blive lykkalige; og — skulde da ikke, om vi endog manglede de mange herlige Opmuntringer, som JEsu Religion giver os hertil, den naturlige Kiærlighed til os selv, som Skaberen saa velgiørende indplantede i ethvert Menneskes Barm, anspore os til alvorlig at bestræbe os for at opnaae denne evige Lykkalighed, ved stedse at tænke og handle saaledes, at vi med en rolig Selvbevidsthed kunde see den forestaaende Evighed i Møde, ved saaledes at opfylde vore Pligter, som Mennesker — som Kristne og Borgere, at vi døende kunde sige som JEsus: Jeg haver udført den Gierning, som du overdrog mig at giøre; thi da — og først da — naar vi saaledes have tænkt og handlet for Evigheden, forsvinde Dødens Rædsler for

os,

os forst da blive vore Udsigter til Evigheden blide og beroligende; o Menneske! kom derfor stedse de sidste Ting ihu, tænk altid paa Evigheden, glem aldrig, at du har en høyere og ædlere Bestemmelse end blot for dette Livs korte og flygtige Øyeblikke; lev saaledes, at du altid kan være bereed at dø; anvend saaledes det Pund Skaberen anbetroede dig i Livet, at du altid kan øyne den Troskabs Løn, som bier dig hisset; thi hvo af os veed, paa hvilken Time Herren vil fremkalde os til at gjøre Reede for vor Huusholdning? og — mine Tilhørere! disse Tanker, som stedse bør være levende hos os, have vi i Dag atter Leylighed at fornye i vor Barm, da vi følge en trofast og retskaffen Religions Lærers afsiælede Støv til sit Hvilested. Laaner mig derfor, Andægtige! Deres Opmærksomhed, naar jeg, i Anledning af de forelæste Texters Ord, vil forsøge, til Trøst og Beroligelse for hans efterladte sørgende Familie, og til Opmuntring for os alle, at udvikle:

Den reedelige og retskafne Religions Lærers salige Løn hisset for sin her i Livet udviiste Troskab.

Vi ville, med Anvendelse paa den sal. Afdøde, undersøge:

1) Den Troskab, han har udviist.
2) Den Løn, han derfor modtager.

Men førend vi gaae videre, ville vi først, efter Sædvane, høre den Afdødes Levnets Omstændigheder, hvilke lyde, som følger:

Christian Bolle Nordam er født i Vigersted Præstegaard i Sielland den 26de Martii 1743, af Forældre Holger Nordam, forhen Provst i Ringsted Herred, og Sognepræst for Vigersted og Qværkebye Meenigheder, og Vita Bering, en Datter af Oberst Lieutenant von Bering, forhen Kommandant i Nyeborg Fæstning, og Sønne-Datter af den berømte lærde Professor Vitus Bering i Kiøbenhavn — Han blev opdraget i sine Forældres Huus til han var 6½ Aar gammel, da Han blev sendt til Skoleholderen Friis i Valsølille i Sielland, for at undervises i Kristendom, Skrivning og Regning. Fra Aaret 1750 blev Han undervist i Sprog og Videnskaber hiemme i sine Forældres Huus, af Hr Andreas Steenberg, der siden døde som adjungeret og sukcederende Sognepræst for ovenmeldte Vigersted og Qværkebye Meenigheder, til Han var 14 Aar gammel. 1756, 15te Søndag efter Paaske, blev Han

af

af sin Fader konfirmeret i sin Daabes Pagt, og Skiærtorsdag i det næst følgende Aar 1757 første Gang antaget til HErrens Bord. Samme Aar blev Han indsat i Roeskilde latinske Skoles øverste Klasse, og der undervist af Skolens da værende Rektor Christen Schnabel, og Konrektor Antonius Taastrup, og da begge disse Skolens Lærere døde med Efterretningen af Hans Skolegangs Tid, blev Han omtrent ½ Aar undervist af den i Taastrups Sted beskikkede Konrektor Sartorff. 1761 blev Han demitteret fra Skolen med berømmeligt Testimonio af Skolens da værende Rektor Professor Lysholm. Den 4de Julii s. A. erholdt Han Examen Artium med 31 bene, og den 27de i s. M. blev Han indskreven blant Studenternes Tal, da Professor Kall var Rektor og Professor Horrebow Dekanus i det philosophiske Fakultet; til privat Præceptor valgte Han samme Tid Professor og da værende Justitsnu Konferenceraad von Obelitz. 1762, den 27de Martii, tog Han Examen philosophikum med Karakteren Laudabilis, og strax derpaa Bakkalauri-Graden; Samme Aar begyndte Han ogsaa at bivaane de theologiske Forelæsninger under Professorene Doktor Peder Holm, Dr. Peder Rosenstand Goiske og Dr. Otto Bang; den 25de Oktober s. A. blev Han Alumnus paa det Kongelige Komunitet, og den 1ste November strax efter erholdt Han de Scheelers extraordinaire Stipendium.

Den

Den 26de Januarii 1763 blev Han Alumnus paa Regensen, og den 25de Oktober s. A. erholdt han det Rostgaardske Stipendium, for hvilket skulde aflægges Prøve, saavel ved at prædike, som ved at disputere. I Aaret 1764 tog Han Examen theologikum under Professorene Dr. Holm og Dr. Rosenstand Goiske, med Karakteren Laudabilis, og informerede siden adskillige Studentere til samme Examen, samt bragte een til at blive Student. Den 19de April 1765 blev Han, uden sit Vidende, efter Dr. Holms Rekommendation, antagen af da værende Professor i Theologien og tydsk Hofprædikant, siden Prokancellarius ved Universitetet i Kiel, Hr Johan Andreas Cramer, at være hans Amanuensis, samt at undervise den eene af hans Sønner i Philosophien, og den anden i det danske Sprog. Den 4de Maji s. A. paatog Han sig at undervise nogle Drenge i det Kongelige Opfostringshuus paa Kristianshavn i Fransk og Mathematik. Den 14de Junii s. A. holdt Han i Frue Kirke Prøveprædiken for det Rostgaardske Stipendium, og den 5te Julii s. A. disputerede Han offentlig for samme Stipendium, da nu værende Justitsraad og Rektor Thorlacus i Kiøbenhavn, og Hr. Gerhard Sandberg, nu Sognepræst til Ous Præstegield i Bergens Stift, vare Opponentere. Den 12te September s. A. blev Han Alumnus paa Borchs Kollegium, efter Recommendation af Kollegiets Ephorus, Dr. Holm. Den

28de

28de April 1766 aflagde Han katekētisk Prove for Biskop Harboe, i Anledning af hans Ansøgning om at blive Informator paa Opfostringshuuset. Den 26de Martii 1768 blev Han, efter ovenmeldte Dr. Holms Recommendation, antagen til Inspektor i Kollegio Mediceo, og den 6te December s. A. til vice Dekanus paa Kommunitetet. Den 3die Maji 1769 prædikede Han for Demiss i Frue Kirke under Dr. Holm, og erholdt Karakteren Laudabilis, og den 5te s. M. blev Han af Biskop Harboe ordineret i Frue Kirke til Præst for den Evangelisk Lutherske Meenighed paa St. Thomas og St. Jean i Vestindien i afdøde Hr. Mathias Aalholms Sted, og den 15de September s. A. indtraadde Han i Ægteskab med nu efterlevende dybsørgende Enke-Frue Provstinde Maria Elisabeth Rørdam, fød Schatt, en Datter af Thomas Schatt, forhen Raadmand i Kiøge i Sielland. I dette Ægteskab blev Han af Gud velsignet med 8te Børn, 5 Sønner og 3 Døttre, som alle leve, og oplevede Han tillige den Forældres sieldne Glæde, at see 3 af Sønnerne i offentlige Embeder, nemlig: Hr Holger Rørdam, nu værende Sognepræst for Tiirstrup og Fuglsløv Meenigheder i Aarhuus Stift i Jylland, Hr. Thomas Schatt Rørdam, nu Sognepræst for Seerup og Lemming Meenigheder sammesteds, og Jacob Rørdam, nu Sekond-Lieutenant ved det Kongelige Artillerie-Korps i Fæstningen Rendsborg i Holsteen. Den 17de Oktober

tober 1769 begav Han sig med sin Kone paa Reysen til Vestindien, og landede den 5te December s. A. paa St. Kroix, og ankom den 13de s. M. til sin Bopæl paa St. Thomas, hvor han den 3die Søndag i Advent s. A. blev indsat af Præsten for den Lutherske Meenighed paa St. Kroix, Hr. Schon, og næstfølgende 4de Søndag i Advent holdt Han sin første Prædiken paa St Thomas, samt den 14de Februarii 1770 paa St. Jean. Den 5te Julii 1774 indgav Han allerunderdanigst Ansøgning om, at maatte reyse tilbage til Fædrenelandet for sin svagelige Helbreds Skyld, hvilket under 12te Januarii 1775 blev Ham bevilget. Den paafølgende 19de Søndag efter Trinitatis holdt Han sin Afskeeds Tale paa St. Thomas, og den 28de Martii 1776 paa St Jean. Den 4de Maji s. A. tiltraadde Han med sin Familie Reysen fra St. Thomas, og kom den 27de Junii lykkelig til Kiøbenhavn, hvor Han opholdt sig i 3 Aar, for at søge videre Befordring, da Han ogsaa omtrent ½ Aars Tiid betiente Sognekaldet i Vigersted og Oværkebye for sin Fader; endelig blev Han den 4de November 1778 beskikket til Sognepræst for Kingservigs Præstegield i Bergens Stift i Hr Professor Glahns Sted, som den 3die Junii næst foran var befordret til Tingsted Sognekald paa Falster. Det paafølgende Aar 1779, den 15de Junii, ankom Han her til Ullensvang, og holdt den 18de Junii s. A., som var 7de Søndag efter Trinitatis,

sin

sin første Prædiken i Ullensvangs Kirke, da Han tillige samme Dag blev indsat af da værende Provst over Hardanger og Sognepræst til Graavens Præstegield, Hr Paul Schnabel. 1793, den 12te Januarii, blev Han af Biskoppen over Bergens Stift, Hr. Dr Jrgens, tillige udnævnt til Provst over Hardanger Provstie i afdøde Provst Schnabels Sted, hvilke Embeder Han forestod til sin Død. Omtrent ¾ Aar for sin Død blev Han angreben af en heftig Brystvatterfot, som alt meere og meere tiltog og under hvilken han maatte udholde mange bittre Lidelser, hvilke Han dog bar med en beundringsværdig Taalmodighed og Hengivenhed i Guds Villie, indtil det omsider behagede Forsynet at opløse Smerternes Baand for Ham, i det Han stille og uden heftige Smerter salig hensov her paa Ullensvang Præstegaard den 21de Oktober 1802, Kl. 3 om Morgenen, efter at Han i 59 Aar, 6 Maaneder, 3 Uger og 3 Dage havde været en Vandringsmand paa Veyen til Evigheden, og i 33 Aar, 5 Maaneder og 15 Dage en tro og utrættelig Religions Lærer i JEsu Kirke.

Den alvise Skaber anviste enhver af os, mine Tilhørere! en større eller mindre Virkekreds i Livet, hvori vi ved en rigtig Anvendelse af vore Evner og Kræfter skulle virke til Gavn for

ge Skrifterne, og stedse søge at trænge alt dybere og dybere ind i Religionens Aand og Væsen; han maa altid vaage over sig selv, at ikke smigrende Laster og opbrusende Lidenskaber skulle forføre ham paa Afveye, paa det han ikke med den eene Haand skal nedbryde hvad han med den anden opbygger; JEsu herlige Exempel bør stedse være det Mønster, hvorefter han danner sig, og — hvilken herlig Belønning finder han ikke for sin udviste Troskab, naar han seer Dyd og Retskaffenhed at voxe og tiltage blant sine Tilhørere! naar han seer kristelig Oplysning og den deraf flydende Sædernes Forbedring at udbrede sig overalt i hans Virkekreds! naar han seer sig agtet og elsket i sin Kreds, fordi han viiste ubrødelig Troskab i sit Embede! Og — mine Tilhørere! vi følge i Dag en Religions Lærer til sit Hvilested, der saaledes var tro i sit Kald, og agtede det for sin vigtigste Bestræbelse, at gavne i den Virkekreds, hvori Forsynet havde sat ham. Ved en vel anvendt Ungdoms Tiid havde han giort sig bequem og dueelig til at vorde sine Brødres Lærer; han havde indsamlet en riig Skat af Kundskaber, hvoraf han altid kunde deele Oplysning — og Trost —

og

bredede Religionens velgiørende Lys, ey alleene blant Kristne, men ogsaa blant Hedninger, og allevegne giorde Du HErrens Gierning uden Svig; vel dig derfor, Du har annammet Lon for dit Arbeyde; vi skrive i Dag paa din Grav: Vel du gode og troe Tiener! du har været troe over det Lidet! Du viiste ubrodelig Troskab i din Virkekreds, Du var din Meenigheds trofaste Lærer, Ven og Raadgiver, derfor nyder Du nu, som vi haabe, den saligste Lon, og —

Den Lon, Religions Læreren modtager for sin Troskab

var det 2det jeg lovede at betragte. Den reedelige og retskaffne Religions Lærer, mine Tilhørere! som trolig opfylder de mange og vigtige Pligter hans Kald paalægger ham, og som stedse opelsker Dyd og Retskaffenhed i sin Barm, vil endog her i Livet modtage den saligste Lon for sin udviiste Troskab: den gode Samvittigheds beroligende Vidnesbyrd, den glade Selvbevidsthed, at have iagttaget sit Kalds Pligter, saavidt Kræfter og Evner vilde tillade det, fylder unægtelig hans Barm med den saligste Fryd, og udbreeder Held og Lykfalighed over hans Fremtids fiærneste Dage, og — mine Tilhørere!

hvilken herlig Belønning er ikke dette for udviist Troskab! — en Belønning, mod hvilken Veres Tegn og glimrende Skatte kun ere af liden Værd; thi mangle vi den gode Samvittigheds Vidnesbyrd i vor Barm, da kan intet paa Jorden skiænke os sand og varig Lykfalighed; vel altsaa den Religions Lærer, som giorde HErrens Gierning uden Svig, han skal aldrig mangle den indvortes Fred i Siælen, der eene kan forædle vore jordiske Glæder, og nu — naar han seer sit Arbeyde at bære Frugt, naar han, efter at have arbeydet i en Række af Aar paa at oplyse og forædle sin Meenighed, seer Dydens ædle Sæd at blomstre og Sædelighed at voxe, naar han erfarer, at Religionen agtes og elskes, at Lyst til Fremgang i gavnlige Kundskaber udbreeder sig blant hans Tilhørere, naar han seer sig elsket som en Fader af dem han underviiste, naar de tillidsfulde tye hen til ham, for at aabne deres Hierters Anliggender — for at hente Raad og Trøst og Beroligelse under Livets forskiællige Omvexlinger; o! hvilken salig Glæde maa ikke da fylde hans Barm, hvor fuld af inderlig Fryd maa han ikke da takke Gud, som lod hans Arbeyde lykkes, og glæde sig ved den

Tanke,

Tanke, at hans Tilhøreres Kiærlighed til Dyd og Retskaffenhed — deres Fremgang i Oplysning og rigtige Religions Kundskaber bliver det skiønneste Eremynde paa hans Grav — og nu — naar han nedbøyes under tunge Lidelser, naar Sorg og Kummer formørke hans Udsigter i Livet, o! da skal Selvbevidstheden om hans udviste Troskab give ham Kraft til at bære sin Byrde med Taalmodighed, da skal Tillid til den Gud han tiente skiænke ham Frimodighed og Haab, da skal den Religion, hvis reedelige Tolk han var, vorde for ham selv den rigeste Kilde til Trøst og Vederqvægelse, og — naar Livets Aftenstund kommer, naar Døden opfordrer ham til den sidste men vigtige Kamp, da seer han glad og rolig tilbage paa sit hensvundne Liv, da lægger han sig glad til Hvile i Gravens dette rolige Sovekammer efter fuldendt Dagværk, medens Roe og Tilfredshed udmærker hans sidste Øyeblikke, da iler han, ubesmittet af Laster og uforstyrret af qvælende Samvittigheds Nag, den forestaaende Evighed i Møde, i det han døende tilraaber en elsket Meenighed — en kiær Familie — og sørgende Venner: See jeg dør, men Gud skal være med Eder; og naar han

Anna Lars

ikke er meere, da lever hans Minde i taknemmelige Tilhøreres Hierter, da vidne deres Taarer ved hans Grav om hans Værd, som Religions Lærer, og dette, mine Tilhørere! — dette var en Ærestotte paa hans Grav, skionnere end Marmor og gyldne Indskrifter, og nu — naar han hisset ved Evighedens Grændser modtages af Hierternes store Randsager med denne blide Hilsen: Vel, du gode og troe Tiener! du har været troe over Lidet, jeg vil sætte dig over meget, gaae ind og tag Deel i din HErres Glæde! O! hvor stor — hvor salig er ikke da hans Lon, naar han der — i Aandernes Verden gienkiender de mange af hans Tilhørere, som for ham vare gaaede over i den salige Evighed, og som ved hans Underviisning vare veyledede paa Lykfalighedens Vey, naar han der atter samles med hans Tilhørere og Venner, som her stode grædende ved hans Grav, og deeltager med dem i den Lykfalighed, som GUd hisset beredte for Dydens og Religionens sande Venner, naar han der møder for Alherrens Domstoel med dette Seyers Ord paa forklarede Læber: See! her er jeg, HErre! og de Børn du haver givet mig! O! hvor stor — hvor u-

beskrivelig

beskrivelig er ikke denne salige Belønning! Vi kunde her i Livet kun giøre os ufuldkomne Forestillinger derom, men aldrig fatte den tilfulde; og, mine Tilhørere! denne salige Løn haabe vi ogsaa at den hensovede Religions Lærer, ved hvis Grav vi i Dag ere her forsamlede, allereede har i Besiddelse. Han blev prøvet ved langvarige Lidelser, men han forsagede ikke under Byrderne; den gode Samvittigheds Vidnesbyrd — den salige Bevidsthed om opfyldt Pligt styrkede ham til at bære sine Byrder, og han bar dem med beundringsværdig Taalmodighed; Religionen var hans Trøst i Smerternes Dage; han var stedse fornøyet med Guds Villie, og tilsidst ønskede han — o! hvor inderlig ønskede han: at opløses og være med Christo. Nu har Gud opfyldt hans Ønske, han gik ligesom sovende over i Aandernes bedre Verden; han drog det sidste Aandedræt rolig og stille, som Lyset, der udslukkes i det Øyeblik, naar det har fortæret sig selv, og nu nyder hans forklarede Aand hisset den saligste Løn for hans her udviiste Troskab, medens Støvet hviler rolig i den stille Grav til Opstandelsens den store Dag. Kun en saare kort Tid faldt det i min Lod at

kiende

kiende denne Salige, men jeg blev ofte opbygget ved at see hans Rolighed under Smerterne, hans urokkelige Tillid til Gud og hans uforede Fremodighed i Dodsstunden. (*) Jeg skylder hans Støv Tak for den korte Tid jeg nod hans lærerige Omgang, og — ønsker i Dag Fred over hans Grav, og — I hans elskede Tilhørere! hvor meget have I ikke tabt i denne Mand? hvor meget skylde I ikke hans ubrodelige Troskab i Embeders Forelse, de Kundskaber om Gud og Religionen, hvorved I nu føle Eder lykkelige? hvor stor Aarsag have I ikke i Dag, at skiænke hans Støv en Taknemmelighedens Taare, og at reyse ham et varigt Æreminde i takfyldte Hierter, ved at vandre trolig efter de Kundskaber han har meddeelt Eder, ved at vise, som han, Troskab i eders Pligters Opfyldelse — i eders Fremgang paa Dydens Bane; da skulle I engang atter samles med ham hisset i Evighedens sorgfrie Tilstand; da skal hans forklarede Aand ogsaa der glædes ved at see den sidste men herligste Frugt, hans Arbeyde her i Liver, eders evige Lykkalighed.

Sorgende Enke! hvad De har tabt i ham, behøver jeg ikke her at beskrive, Deres Taare bevidne det; men Religionens velgiørende Trost skal læge Deres Hiertes dybe Saar; det være

(*) Jeg talede sidste Gang med ham et Par Dage før hans Død, og allerede da var han ligesom ude af Verden, og laae stille og rolig, som i en sød Søvn. De sidste Ord han da tiltalede mig, vare disse: „Farvel! Gud være med Dem! Jeg ønsker Dem alt Got!"

være Deres Glæde, at han nu nyder den salig-ste Løn for sin udøvíste Troskab ogsaa mod Dem, at han nu, befriet fra alle Smerter, tager Deel i de saliges Aanders navnløse Fryd; De elskede ham altsaa ikke, om De nu vilde ønske ham her tilbage til nye Smerter; ney — det være derimod Deres Haab, at De engang skal samles med ham, engang see ham igien hvor bag Død og Grav, hvor Adskillelse ikke meere finder Sted; og — kan De end ikke meere nyde hans trofaste Omgang her i Livet, saa vil han dog, dersom de salige Aander, som jeg vist troer, tager Deel i deres efterladte Venners Skiæbner, deeltage i alt hvad der hendrager modet dem i Livet; overalt skal den Gud, hvis Visdom nu fandt det tien-ligt at opløse det Kiærligheds stærke Baand, som forenede Dem med ham, ikke forlade Dem; han er Enkers Forsvar, han skal ogsaa være Deres, han skal ledsage Dem faderlig, indtil han engang behager at knytte et nyt og uopløse-ligt Samfunds Baand mellem Dem og Deres nu hensovede værdige Ægtefælle.

Og De, hans efterladte **værdige Børn!** De have tabt en trofast og umistelig Fader; der-for offre De i Dag hans Minde en om Taknem-meligheds Taare; men tabe ikke Moder, om De end have tabt denne Deres Ungdoms sikkre-ste Veyleder, den Dydens ædle Sæd, som han har nedlagt i Deres Hierter — den Dannelse han fra Ungdommen af har givet dem, og som allerede viser sig i deres saare agtværdige For-hold,

hold, skal give Dem Kraft til ogsaa i Fremtiden at gaae frem til Lykkaligheds store Maal, og den Gud, som er de Faderløses Fader, og — som lader den Retskafnes Velsignelser gaae i Arv til tredie og fierde Leed, skal vist ikke forlade Dem hielpeløse; det være derfor Deres Trøst, at Gud skal en gang samle Dem igien med Deres henfarne værdige Fader. Han elskede Dem her i Livet, De ædrede ham stedse ved en retskaffen og dydig Vandel; derfor skal Alles Fader belønne Deres udviste Troskab mod ham, ved at lade Dem hisset igien ham finde, der, hvor Graaden skal tørres af Alles Øyne.

Nu Fred med dit Støv, Du Salige! og Velsignelse over dit Minde! Du hviler nu befriet fra alle Sidevier i Jordens Modergiød, din forklarede Aand tager nu hisset Deel i din Herres Glæde, men dit Minde lever i din efterladte Meenigheds — i din sørgende Families — og i dine efterladte Venners Hierter, og vi forlade dit Hvilested i Dag alle med dette oprigtige Ønske: at vi maatte bestudes saa troe som Du, enhver i sit Kald, og saa rolige — saa seyrrige forlade Kampepladsen! Ja, Fader! Du som raader for Liv og Død, Du ville skiænke os alle en salig Udgang fra Verden, Du ville, naar Opstandelsens den store Dag engang fremlyser, samle os alle til evig Lykkaligheds Nydelse hisset i din Himmel!
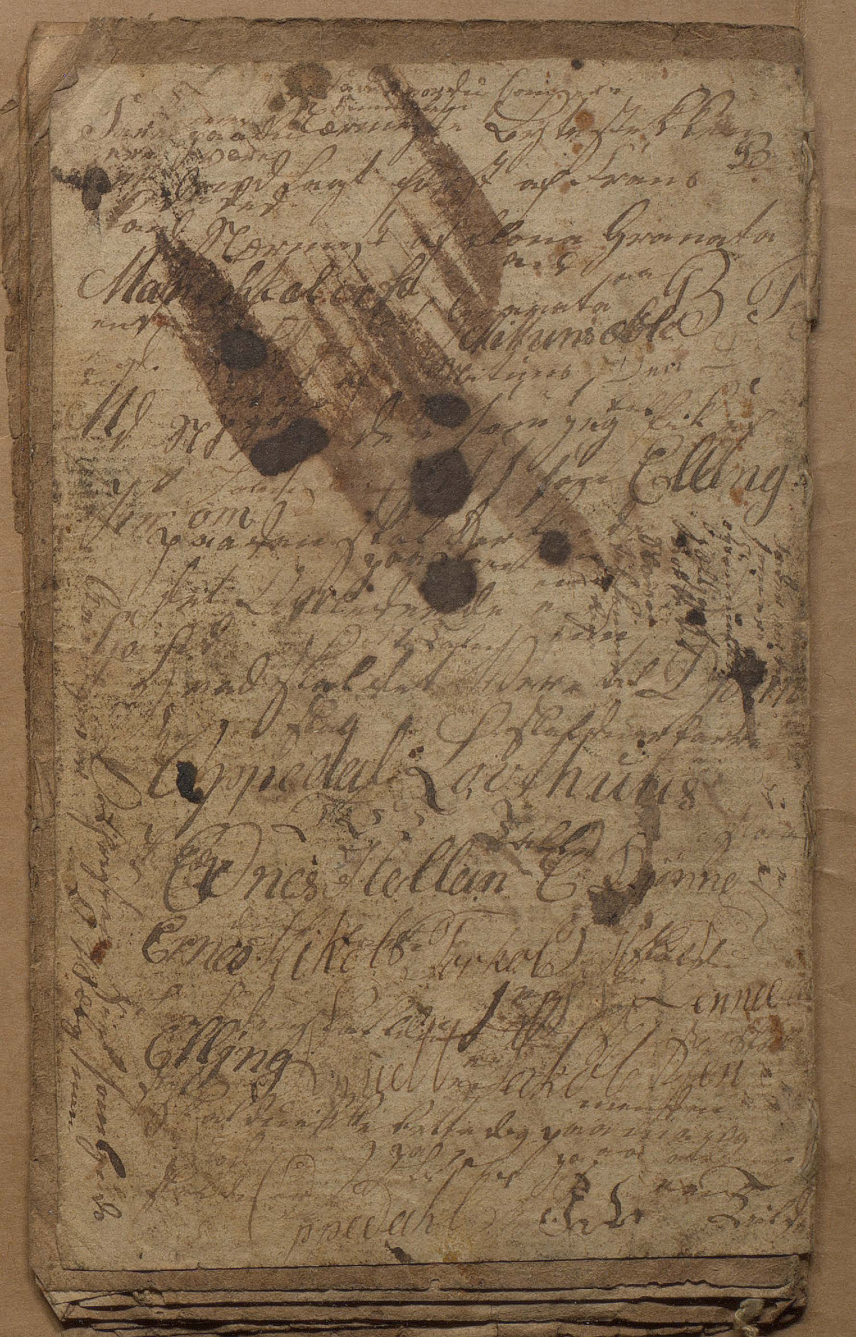
Sov, Salige! i Fred, fra Jordens Møyer frie,
Dit Støv vi skylde Tak, og ønsker med hverandre,
At vi, naar ogsaa vi skal her fra Kloden vandre,
Saa rolige som Du betræde Gravens Stie! Amen.